

The views of teacher candidates regarding the role of instructor in plagiarizing from Internet in their assignments

Ali ERSOY*

Muhammet ÖZDEN**

ABSTRACT: In this study the role of instructor in teacher candidates' act of plagiarism when doing assignments was investigated. This study was descriptive in nature and data were collected with a questionnaire. 237 teacher candidates studying at Anadolu University, Faculty of Education, Department of Primary Education during 2008-2009 spring semester participated in the study. Percentage, frequency and Chi-Square techniques were employed in the analysis of the data. The results of the study revealed that students primarily prefer Internet sources for their assignments and the number and type of assignments are found to be related to plagiarizing from Internet. While more than half of the teacher candidates thought that plagiarism from the Internet may result in repeating the course, nearly half of them stated that it would be appropriate to use homework, documents or sources from the Internet with modification in their own assignments. The tendency of teacher candidates concerning plagiarism from Internet was found out to be related to the variables originated from the instructor. The results obtained from the study suggest that students can be informed about developing ethics awareness and computer programs detecting plagiarism. Instructors should specify their expectations clearly in order to prevent plagiarism in assignments. Students may also be informed about the consequences of the plagiarism from Internet.

Keywords: *Ethics, assignment, Internet, plagiarism, teacher education.*

SUMMARY

Purpose: Plagiarism/cheating is not a new issue in higher education. There are studies examining the reasons of students' cheating and their attitudes towards cheating in the literature. Some of these studies are on the use of information technologies in cheating. This study aims to analyze the views of teacher candidates regarding the role of instructor in their act of plagiarism from Internet.

Methods: This is a survey study and the data were collected from 237 teacher candidates studying in primary education program. A questionnaire developed by the researchers was used in data collection. Percentage, frequency and Chi-square techniques were employed in the analysis of the data.

Results: Students primarily prefer Internet sources while doing their assignments. It was found that the number and type of assignment are related to plagiarizing from the Internet. Students thought that the Internet facilitated them while doing their assignments. While more than half of the teacher candidates thought that they could repeat the class due to cheated assignment, nearly half of them stated that they could prepare assignments by changing the available assignments on the Internet. The results of the Chi-square analysis employed to the responses of teacher candidates regarding the items on doing cheated assignment revealed a significant correlation among the variables of gender, level of the class and the number of assignments prepared per semester. However, no correlation was found in terms of the variables of membership for assignment sites, reasons for benefiting from Internet and competency of Internet use. The tendency of teacher candidates concerning plagiarism from Internet was found out to be related to the variables originated from the instructor. The results of the Chi-square analysis employed to the responses of teacher candidates regarding the items on doing cheated assignment revealed a significant correlation among the variables of students' such as gender, level of the class and the number of assignments prepared per semester and variables of instructors' such as

* Assist. Prof. Dr., Anadolu University, Education Faculty, Turkey, alerso@anadolu.edu.tr

** Res. Assist., Anadolu University, Graduate School of Educational Sciences, Turkey, mozden@anadolu.edu.tr

ability to use the Internet, providing information about plagiarism and giving the same assignment every year. On the other hand, no correlation was found among variables of class level, competence of Internet use, reasons for benefiting from Internet and views regarding the subject of assignment.

Discussion and Conclusion: The fact that teacher candidates stated that they could use the assignments or sources available on the Internet without making any changes or providing references can be explained by the probable benefits of cheated assignments. That teacher candidates stated that assignments can be done through copy-paste from Internet may result from their lack of knowledge concerning plagiarism. Because teacher candidates who participated in the study do not have enough information about software programs detecting cheated assignments, they need training not only towards developing ethics awareness but also about the programs detecting cheated assignments. It was found that teacher candidates' tendency of cheating for assignments from Internet is closely related to the variables originated from the instructor. Therefore, the instructor should explain the expectations, how to access and use sources, considerations in preparing assignments, assessment criteria etc. in writing and/or orally. Besides, teacher candidates should develop self-control and be conscious and one of the ways of achieving this can be providing them with ethics training. As a result, it was found that teacher candidates believe using readily available assignments on the Internet, or using complete or some part of other sources are acceptable. However, teacher candidates' tendency of cheating for assignments from Internet was found to be closely related to the variables originated from the instructor. Instructors' oral explanations regarding assignments available on the Internet must not exactly be used, stating that sources of the submitted assignments will be checked, informing about the sanctions against cheating and explaining the Internet ethics may prevent teacher candidates' tendency of submitting assignments taken from the Internet. Therefore, instructors should explain their expectations clearly. Instructors should also express that they are going to evaluate the assignments in terms of appropriateness to the ethics and inform students about unethical behaviors.

Öğretmen Adaylarının Ödevlerinde İnternette İntihal Yapmalarında Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Görüşleri

Ali ERSOY*

Muhammet ÖZDEN**

ÖZ: Bu araştırmada, öğretmen adaylarının ödevlerinde internette intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşleri incelenmiştir. Betimsel nitelikli bu araştırmada, veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Araştırma, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programı'nda öğrenim gören 237 öğretmen adayı ile 2008-2009 öğretim yılı bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde yüzde, frekans ve kay-kare teknikleri kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının ödevlerinde öncelikle internet kaynaklarını tercih ettikleri ve ödev türü ve sayısının internette intihal yapmayla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının yarısından fazlası intihal sonucunda dersi tekrar edebileceğini düşünürken, yine yarıya yakını internette bulunan kaynakların değiştirilerek ödevlerde kullanılabileceğini belirtmiştir. Öğretmen adaylarının ödevlerinde internette intihal yapma eğilimlerinin öğretim elemanından kaynaklı değişkenlerle ilişkili olduğu bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, öğretmen adaylarına etik bilinç geliştirme ve intihali saptamaya dönük bilgisayar programları hakkında bilgi verilebilir. Ödevlerde intihal yapmayı önlemek amacıyla öğretim elemanı beklentilerini anlaşılır bir biçimde ifade etmelidir. Ayrıca, öğrenciler internette yaptıkları intihal sonucunda karşılaşabilecekleri durumlar hakkında bilgilendirilebilir.

Anahtar Sözcükler: Etik, ödev, internet, intihal, öğretmen eğitimi.

GİRİŞ

Araştırmalar internetin öğrenmeyi hızlandırma, bilgiyi yapılandırma, kaynaklara erişimi demokratikleştirme ve güçlendirme ile etkileşim, iletişim ve işbirliğini destekleme işlevi üzerine yoğunlaşmaktadır (Selwyn, 2008). Bunların yanı sıra internetin etik dışı kullanımını inceleyen araştırmalar da bulunmaktadır (örneğin; Beycioğlu, 2009; Business Software Alliance, 2009; Campbell, Swift ve Denton, 2000; Chapman, Davis, Toy ve Wright, 2004; Yaman, Erdoğan ve Ekşi, 2008). Özellikle internetteki ödev, proje, sunum gibi çalışmalarını hazırlarken ortaya çıkan internetin etik dışı kullanılması davranışının; kopya çekme (Smyth ve Davis, 2003), siber kopya (Szabo ve Underwood, 2004), akademik sahtekârlık (Campbell ve diğerleri, 2000; Perry, 2010; Rawwas, Al-Khatib ve Vitell, 2004) ve intihal (Dahl, 2007; Evans, 2006) gibi farklı kavramlarla ilişkilendirildiği görülmektedir. İntihal, bilgi ve belgelerin kasıtlı bir biçimde akademik bir amaç için eser olarak sunulması (Pavela, 1997) olarak açıklanabilir. Bir diğer görüşe göre intihal, önemli ve kaynağı belirtilmemiş miktarda bilginin başka kaynaklardan alınmasıdır (Plagiarism Advisory Service, 2006). Bir başka tanıma göre ise intihal, uzman kişilere [ücret karşılığı] ödev yaptırmak (Smyth ve Davis, 2003) ya da çevrimiçi ödev sitelerinden para karşılığı ödev satın almaktır. Bu tanımlamalara göre intihal, akademik bir amaç için internette ya da çeşitli kaynaklardan elde edilen materyalleri aynen kopya ederek veya kopyala-yapıştır yöntemiyle harmanlayarak çalışmalarını kendisi yapmış gibi kullanma davranışı olarak ifade edilebilir.

Ödev hazırlarken intihal yapmak amacıyla interneti kullanmak, internetin etik dışı kullanımında önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü internetin doğası, geçmişten daha kolay, hızlı ve ucuz intihal yapma olanağı sağlamaktadır (Campbell ve diğerleri, 2000). Sims (1993) ile Tom ve Borin (1988) öğrencilerin, intihal davranışını kapsayan kopya ödevleri farklı yollarla elde edebileceklerini belirtmektedir. Onlara göre en sık karşılaşılan durum başkalarının çalışmasını kendi çalışması olarak sunmaktır. Bu durum, ödevde alıntı kurallarına uymama, başkasının ödevini kendi ödevi gibi sunma ve ödevi ücret karşılığı yaptırmaya biçimlerinde gerçekleşmektedir. İkincisi, herhangi bir çalışmanın

* Yard. Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, alersoy@anadolu.edu.tr

** Araş. Gör., Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, mozdzen@anadolu.edu.tr

kaynakçasını kullanarak içindeki bilgileri tahrif etmektir. Üçüncüsü çalışmalarda daha az iş yapan birini daha çok çalışmış gibi yanlış tanıtmak ve bir ödevi birden fazla sınıfta sunmaktır. Sonuncusu ise, başka biri için ödev hazırlamak ve başkasının yapması gereken çalışmaları yapmaktır (Akt: Campbell ve diğerleri, 2000). Alanyazında üniversite öğrencilerinin yaptıkları intihallerle ilgili kimi araştırmalar bulunmaktadır (örneğin; Campbell ve diğerleri, 2000; Hansen, 2003; Moon, 1999; Park, 2003; Plagiarism Advisory Service, 2006; Szabo ve Underwood, 2004). Hansen (2003) üniversite öğrencilerin %38'inin geleneksel kaynaklardan, %40'ının ise internetten intihal yaptığını saptamıştır. Szabo ve Underwood (2004) ise öğrencilerin %32,2'sinin kaynak göstermeden internetten intihal yaptıklarını belirtmektedir. Amerika ve İngiltere'deki üniversite öğrencilerinin %60'a yakınının da farklı biçimlerde akademik sahtekârlık yaptıkları bulunmuştur (Moon, 1999; Szabo ve Underwood, 2004). Her geçen gün daha çok üniversite öğrencisinin özellikle internet kaynaklarını kullanarak intihal yapması (Underwood ve Szabo, 2003) akademik çevrelerde büyük bir endişeyle izlenmektedir (Park, 2003; Perry, 2010). Bununla birlikte, intihal konusunun farklı boyutlarını içeren önemli ve gelişen bir alanyazın oluşmaktadır (Perry, 2010). İntihal konusuyla ilgili yapılan çalışmalardan bazılarının intihal yapmanın nedenlerini ve intihal yapmayla ilgili olan değişkenleri belirlemeye dönük olduğu görülmektedir.

Alanyazında intihalın farklı nedenlerle yapıldığı bulunmuştur. İntihal yapmada kaynakça gösterimine yönelik bir eğitim verilmemesi (Roig, 2001), öğrencinin yakalanmayacağına ilişkin algısı ve bunun sonuçlarını bilmemesi (Brown ve Weible, 2006; McCabe ve Trevino, 1997; Woessner, 2004), ödevin çok zor olması, ödevin teslim tarihinin yaklaşması ve başarısız olma kaygısı (Brown ve Weible, 2006; Perry, 2010; Szabo ve Underwood, 2004) gibi etmenler etkili olabilmektedir. Öte yandan intihal yapmanın arkadaş çevresi (Chapman ve diğerleri, 2004), yaş (McCabe, Feghali ve Abdallah, 2008; Straw, 2002), cinsiyet (McCabe ve diğerleri, 2008; Szabo ve Underwood, 2004), ülke, etnik köken ve kültürel özellikler (McCabe ve diğerleri, 2008; Rawwas, Al-Khatib ve Vitell, 2004; Teodorescu ve Andrei, 2009) gibi değişkenlerle ilişkili olduğu da saptanmıştır.

Türkiye'de akademik sahtekârlığın farklı boyutlarıyla ilgili araştırmalar bulunmaktadır. Kopya çekme davranışıyla ilgili yapılan araştırmaların öğretmen adaylarının kopya çekme nedenlerini belirlemek (Bozdoğan ve Öztürk, 2008; Seven ve Engin, 2008), üniversite öğrencilerinin kopya çekme konusundaki görüş ve tutumlarını incelemek (Çetin, 2007), öğretmen adaylarının kişisel özellikleri ile kopya çekme davranışları arasındaki ilişkiyi saptamak (Özgüngör, 2008), polis meslek yüksekokulu öğrencilerinin kopya çekme nedenleri ile kopya çekmeye yönelik tutumlarını incelemek (Semerci ve Sağlam, 2005), farklı akademik başarı düzeyindeki öğrenciler ile kopya çekmiş ve çekmemiş öğrencilerin kopya çekmeye yönelik görüşlerini değerlendirmek (Tayfun, 2009) ve kopya çekme davranışında fakülte yönetimi ile akademik personelin tutum ve davranışlarına ilişkin görüşlerini belirlemek (Tayfun ve Yazıcıoğlu, 2008) amaçlarıyla yapıldığı saptanmıştır. Kopya çekme davranışının nedenlerini belirlemeye dönük söz konusu araştırmaların yanı sıra Eminoglu (2008) tarafından üniversite öğrencilerinin akademik sahtekârlık eğilimlerini belirlemeye yönelik olarak bir ölçek geliştirme çalışması da yapılmıştır. Ersoy ve Karaduman (2010) ise öğretmen adaylarının ödev hazırlamada internet temelli dijital aşırı macilik durumlarını incelemiştir. Görüldüğü üzere, yapılan araştırmalar akademik sahtekârlığın bir boyutu olan kopya çekme üzerine yoğunlaşmaktadır. Öğretmen adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşlerini inceleyen araştırmalara ulaşılamamıştır. Nitekim Molnar, Kletke ve Chongwatpol (2008) intihal yapmada bireysel özelliklerin etkisini inceleyen çalışmalara göre bilgi teknolojilerinin kullanımının etkisini inceleyen çalışmaların daha az olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle, özellikle ödev yapma sürecinde internet kaynaklı intihalleri önleme stratejileri geliştirmede öğretim elemanın rolüne ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesi önemlidir. Böylece ödev hazırlarken internet kaynaklarını kullanmada öğretmen adaylarının etik bilinç konusundaki yeterliklerini geliştirmeye dönük çalışmalar yapılabilir. Ayrıca, elde edilen sonuçların farkındalık geliştirme ve intihali önlemede öğretim elemanlarının üstlenmesi gereken rolleri belirlemeye dönük bir çerçeve sağlaması bakımından önemlidir. Bu nedenle, öğretmen adaylarının internetten ödev yapma ile ödevlerinde internetten intihal yapmalarında dersin öğretim elemanının üstlenmesi gereken rollerle ilgili görüşlerini belirlemeye yönelik araştırma bulgularına gereksinim duyulmaktadır. Bu kapsamda, bu çalışmada, sınıf öğretmeni adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırma, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programı'nda öğrenim görmekte olan 237 öğretmen adayı üzerinde 2008-2009 öğretim yılı bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel özellikleri ile ödev ve internet konusundaki değişkenlere ilişkin görüşleri Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel özellikleri ile ödev ve internet konusundaki değişkenlere ilişkin görüşleri (N=237)

Özellik	Sayı (f)	Yüzde (%)	
Cinsiyet	Kız	169	71,3
	Erkek	68	28,7
Sınıf	1	55	23,2
	2	57	24,1
	3	59	24,9
	4	66	27,8
Dönemde hazırlanan ödev sayısı	1-2	41	17,3
	3-4	61	25,7
	5 ve üstü	135	57,0
Ödev konusundaki görüş	Önemli bir öğrenme deneyimi	152	64,1
	Yerine getirilmesi gereken bir görev	67	28,3
	Gereksiz bir etkinlik	18	7,6
Ödev sitelerine üyelik	Evet	95	40,1
	Hayır	142	59,9
İnternet kullanma yeterliği	Yetersiz	16	6,8
	Orta	149	62,8
	Yeterli	72	30,4
Ödev yapmada internetten yararlanma nedeni*	Kaynaklara kısa sürede ulaşma	143	33,3
	Çok sayıda kaynağa ulaşma	146	33,9
	Güncel kaynaklara ulaşma	87	20,2
	Hazır kaynaklara ulaşma	49	11,4
	Diğer (Görsel materyaller kullanabilme, Sunum içeriklerine ulaşma, Kopyala-yapıştır yapabilme)	5	1,2
Toplam		100,0	

* Bu soruda birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

Çizelge 1'e göre, %71,3'ü kız, %28,7'si erkek olan öğretmen adaylarının %23,2'si birinci, %24,1'i ikinci, %24,9'u üçüncü ve %27,8'i ise dördüncü sınıftır. Bir dönemde öğrencilerin %17,3'ü 1-2, %25,7'si 3-4 ve %57'si 5 ve üstü sayıda ödev hazırlamaktadır. Öğretmen adaylarının %64,1'i ödevi *bilgi ve becerilerin yansıtıldığı önemli bir öğrenme deneyimi* olarak görmektedir. Buna karşılık %28,3'ü *ödevi yerine getirilmesi gereken bir görev*, %7,6'sı ise *ödevi gereksiz bir etkinlik* olarak düşünmektedir. Bu durumda öğretmen adaylarının ödev aracılığıyla önemli bilgiler edindiklerini düşündükleri söylenebilir. Öğretmen adaylarının %59,9'u internetteki ödev sitelerine üyeliği olmadığını, %40,1'i ise üye olduğunu belirtmiştir. Buna göre, öğretmen adaylarının çoğunluğu ödev sitelerine üye değildir. Ancak üye olanların oranı da önemlidir. İnternet kullanma yeterliğine ilişkin katılımcıların %62,8'i kendisini *orta*, %30,4'ü *yeterli* olarak değerlendirirken, yalnızca %6,8'i kendisini *yetersiz* görmüştür. Katılımcıların %33,9'u *çok sayıda kaynağa ulaşma*; %33,2'si *kaynaklara kısa sürede ulaşma*; %20,2'si *güncel kaynaklara ulaşma*; %11,4'ü *hazır kaynaklara ulaşma*; %1,2'si *diğer (görsel materyaller kullanabilme, sunum içeriklerine ulaşma ve kopyala-yapıştır yapabilme)* nedenleriyle ödev yaparken internetten yararlanmaktadır. Buna göre, öğretmen adaylarının ödev hazırlarken internetten yararlanma nedenleri arasında hazır kaynaklara ulaşma amacının öncelikli olmadığı görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anketi hazırlama amacıyla ilgili alan yazın taranmıştır. Öte yandan, araştırmanın birinci yazarının verdiği derslerde, ödev hazırlamada akademik sahtekârlık yaptığı belirlenen öğrencilerle gerçekleştirdiği odak grup görüşmesinin verilerinden de anket maddelerini oluşturmak amacıyla yararlanılmıştır. Gerek alanyazın taramasının gerek odak grup görüşmesinin verilerinden anket maddeleri yazılmış ve bir madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan madde havuzundaki sorular nitelik açısından internetten hazır ödev yapma ile internetten ödev yapmada öğretim elemanının rolü başlıkları altında gruplandırılmıştır. Söz konusu başlıklar altında gruplandırılan maddeler araştırmacılar tarafından biçim ve içerik yönünden değerlendirilmiştir. Buna göre, araştırma sorularını yanıtlamaya hizmet etmeyen, anlaşılır olmayan, konuya özgü olmayan ve binişik maddeler çıkarılmıştır. Anketin geçerliğini sağlamak için anket taslak olarak hazırlandıktan sonra, uzman görüşlerine sunulmuştur. Bu kapsamda uzmanların önerileri doğrultusunda katılımcıları yönlendirebileceği ve sosyal beğeniye hizmet edebileceği öngörülen maddeler gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılmış ve veri toplamaya uygun hale getirilmiştir.

Anket üç bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölümde, öğretmen adaylarının kişisel bilgilerini belirlemeye dönük yedi soruya yer verilmiştir. İkinci bölümde, öğretmen adaylarının internetten hazır ödev yapma konusundaki görüşlerini belirlemeye yönelik on iki soruya, üçüncü bölümde ise öğretmen adaylarının internetten hazır ödev yapmada öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik dokuz soruya yer verilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Ankette bulunan maddelere ilişkin seçenekler *Kesinlikle Katılmıyorum=1, Katılmıyorum=2, Kararsızım=3, Katılıyorum=4 ve Kesinlikle Katılıyorum=5* biçiminde puanlanmıştır. İnceleme sonucunda yanıtları geçerli kabul edilen anket formları SPSS aracılığıyla kodlanmıştır. Bağımsız değişkenler ile anket maddeleri arasındaki ilişkinin test edilmesinde kay-kare (Chi-Square) tekniği kullanılmıştır. Bu araştırmada, yapılan birinci analiz sonucunda beklenen değeri beşten küçük olan kategori sayısının toplam kategori sayısının %20'sini aşması nedeniyle kategoriler arasında birleştirme işlemi yapılmış ve elde edilen kategoriler üzerinden yeniden kay-kare tekniği kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2005). Öğretmen adaylarının ankette yer alan maddelere katılımlarına ilişkin yüzde ve frekans değerleri çizelgelerde belirtilmiştir. Çözümlemelerde anlamlılık düzeyi .05 olarak benimsenmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Öğretmen Adaylarının İnternette Kopya Ödev Yapmaya İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapmaya ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar Çizelge 2'de sunulmuştur.

Çizelge 2'ye göre, öğretmen adaylarının %78,9'u *internette bulunan ödevlerden kaynak olarak yararlanılabilir* ve %69,2'si *ödev yaparken öncelikle internetten yararlanılabilir* maddelerine *katılıyorum* biçiminde görüş bildirmiştir. Söz konusu bu iki madde öğretmen adaylarının en çok katılım gösterdikleri maddelerdir. Öğretmen adaylarının %68,4'ü *ödev siteleri kopya ödev yapmayı öğzendirebilir* ve %67,5'i *ödev türü (araştırma, sunu vb.) internetten kopya ödev yapmada etkili olabilir* görüşlerine daha çok katılmıştır. Katılımcıların %64,6'sı *internetdeki hazır ödevler ödev yapmayı kolaylaştırabilir*, %62,5'i *interneti daha iyi kullanan öğrenciler kopya ödevleri tercih edebilir* ve %61,6'sı *verilen ödev sayısı internetten kopya ödev yapmada etkili olabilir* maddelerine *katılıyorum* biçiminde görüş belirtmiştir. Bu bulgulara dayanarak, öğretmen adaylarının ödev yaparken öncelikle internet kaynaklarını tercih ettikleri ve internetin ödev yapmayı kolaylaştırdığını düşündükleri söylenebilir. Ayrıca, öğretmen adaylarının kopya ödev yapma ile ödev türü ve sayısı arasında ilişki olduğunu düşündükleri de görülmektedir. Öğretmen adaylarının %51,9'u *internetten kopya edilen bir ödev dersin tekrar edilmesini gerektirebilir*, %51,9'u *internette bulunan hazır ödevler değiştirilerek kullanılabilir* ve %48,1'i *ödevler internetten bulunan kaynaklarla kopyala yapıştır biçiminde yapılabilir* maddelerinde *katılıyorum* seçeneğini daha çok işaretlemiştir. Bu bulgulara göre,

öğretmen adaylarının yarıdan fazlası kopya ödev sonucunda dersi tekrar edebileceğini düşünürken, yine yarıya yakını internette bulunan ödevleri değiştirerek ödev hazırlayabileceğini belirtmiştir. Ayrıca, öğretmen adaylarının yarıya yakınının ödevlerini kopyala yapıştır biçiminde yapacağını belirtmesi, onların ödevi yerine getirilmesi gereken bir görev olarak düşündükleri biçiminde yorumlanabilir. Öğretmen adaylarının %69,2'si *internette bulunan ödevler aynen kullanılabilir* maddesine *katılmıyorum* biçiminde görüş belirtmiştir. *İnternette yapılan kopya ödevler bilgisayar programları ile belirlenebilir* maddesine öğretmen adaylarının %42,6'sı *kararsızım*, %33,8'i *katılıyorum* ve %23,6'sı *katılmıyorum* biçiminde yanıt vermiştir. Bu bulgulara göre, öğretmen adaylarının çoğunluğunun internetteki hazır ödevleri aynen kopya yapmayı düşünmediği ve ödev hazırlarken internette yapılan intihalleri belirleyen yazılım programlarına ilişkin bilgilerinin olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 2. Öğretmen Adaylarının İnternette Kopya Ödev Yapmaya İlişkin Maddelere Verdikleri Yanıtlar (N=237)

		Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
İnternette Kopya Ödev Yapmaya İlişkin Maddeler				
	İnternette bulunan ödevler aynen kullanılabilir	<i>f</i> 164	33	40
		% 69,2	13,9	16,9
Ödev yaparken öncelikle internette yararlanılabilir	<i>f</i> 41	32	164	
	% 17,3	13,5	69,2	
İnternette aynen yapılan ödevler bilgisayar programları ile belirlenebilir	<i>f</i> 56	101	80	
	% 23,6	42,6	33,8	
İnternetteki hazır ödevler ödev yapmayı kolaylaştırabilir	<i>f</i> 52	32	153	
	% 21,9	13,5	64,6	
Verilen ödev sayısı internette intihal yapmada etkili olabilir	<i>f</i> 59	32	146	
	% 24,9	13,5	61,6	
İnternette bulunan ödevler değiştirilerek kullanılabilir	<i>f</i> 63	51	123	
	% 26,6	21,5	51,9	
Ödev siteleri kopya ödev yapmayı özendirir	<i>f</i> 41	34	162	
	% 17,3	14,3	68,4	
İnterneti daha iyi kullanan öğrenciler kopya ödevleri tercih edebilir	<i>f</i> 51	38	148	
	% 21,5	16,0	62,5	
Ödevler internette bulunan kaynaklarla kopyala yapıştır biçiminde yapılabilir	<i>f</i> 96	27	114	
	% 40,5	11,4	48,1	
İnternette bulunan hazır ödevlerden kaynak olarak yararlanılabilir	<i>f</i> 28	22	187	
	% 11,8	9,3	78,9	
Ödev türü (araştırma, sunu vb.) internette kopya ödev yapmada etkili olabilir	<i>f</i> 36	41	160	
	% 15,2	17,3	67,5	
İnternette kopya edilen bir ödev dersi tekrar edilmesini gerektirebilir	<i>f</i> 43	71	123	
	% 18,1	30,0	51,9	

Öğretmen adaylarının internette kopya ödev yapma konusundaki maddelere verdikleri yanıtlara ilişkin yapılan kay-kare analizi sonucunda cinsiyet, öğrenim görülen sınıf düzeyi ve bir dönemde hazırlanan ödev sayısı değişkenleri açısından anlamlı ilişki bulunmuştur. Ancak, ödev sitelerine üyelik ve internet kullanım yeterliği değişkenleri açısından herhangi bir ilişki saptanmamıştır. Cinsiyete göre, *internette kopya edilen bir ödev dersi tekrar edilmesini gerektirebilir* maddesine erkeklerin %39,7'si, kızların ise %56,8'i katılmıştır. Kızların söz konusu maddeye ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur [$X^2(2)=6.85$, $p<.05$]. Buna göre, kız öğrenciler internette yapılan kopya bir ödev dersi tekrar edilmesine neden olabileceği görüşüne daha çok katılmaktadır. *Verilen ödev sayısı internette kopya ödev yapmada etkili olabilir* maddesine yönelik olarak sınıf düzeyi değişkenine göre farklılık saptanmıştır. Buna göre, söz konusu maddeye birinci sınıfların %67,3'ü, ikinci sınıfların %49,1'i, üçüncü sınıfların %62,7'si ve dördüncü sınıfların %66,7'si *katılıyorum* biçiminde yanıt vermiştir. Üçüncü ve dördüncü sınıfların söz konusu maddeye katılım oranı ikinci sınıfların katılım oranına göre artmış olmakla birlikte, birinci sınıflara göre daha düşüktür.

Öğrenim görülen sınıfa göre, öğretmen adaylarının görüşlerindeki bu farkın anlamlı olduğu görülmüştür [$X^2(6)=12,72$, $p<.05$]. *Ödev türü (araştırma, sunu vb.) internetten kopya ödev yapmada etkili olabilir* maddesine verilen yanıtların sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır [$X^2(6)=22,34$, $p<.05$]. Söz konusu maddeye birinci sınıfların %72,7'si, ikinci sınıfların %54,4'ü, üçüncü sınıfların %64,4'ü ve dördüncü sınıfların ise %77,3'ü katılmıştır. Ödev türünün internetten kopya ödev yapmada etkili olabileceği görüşüne en az katılım oranının ikinci sınıfta, en çok katılım oranının ise dördüncü sınıfta olduğu saptanmıştır. *Ödev yaparken öncelikle internetten yararlanılabilir* maddesi ile yapılan ödev sayısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır [$X^2(4)=12,89$, $p<.05$]. Bu maddeye 1-2 ödev yapanların %78'i, 3-4 ödev yapanların %80,3'ü, 5 ve daha fazla sayıda ödev yapanların %61,5'i katıldığını belirtmiştir. Öğretmen adaylarının yaptıkları ödev sayısı artarken ödev hazırlamada internetten yararlanmaya daha az öncelik vermeleri, az sayıda ödev hazırlayan öğrencilerle çok sayıda ödev hazırlayan öğrenciler arasında sorumluluk alma ve araştırma becerilerinin gelişimi konusunda farklılıktan kaynaklanabilir. Buna göre, çok sayıda ödev hazırlayan öğrencilerin sorumluluk bilincinin gelişmiş olduğu varsayılarak internet dışındaki bilgi kaynaklarını araştırma, bulma ve değerlendirme becerilerinin gelişmiş olduğu söylenebilir.

Öğretmen Adaylarının İnternetten Kopya Ödev Yapmada Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Maddelere Verdikleri Yanıtlara Yönelik Bulgular

Öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapma ile öğretim elemanının rolüne ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar Çizelge 3'te sunulmuştur.

Çizelge 3. Öğretmen Adaylarının İnternetten Kopya Ödev Yapmada Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Maddelere Verdikleri Yanıtlar (N=237)

İnternetten Kopya Ödev Yapmada Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Maddeler		Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
Öğretim elemanının;				
internet kaynaklarını aynen kullanılmaması gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları internetten kopya ödevlerin yapılmasını engelleyebilir	<i>f</i>	84	54	99
	<i>%</i>	35,4	22,8	41,8
sadece ödevin yapılıp yapılmadığına önem vermesi internetten kopya ödevlerin yapılmasında etkili olabilir	<i>f</i>	32	27	178
	<i>%</i>	13,5	11,4	75,1
her dönem aynı ödevi vermesi internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılmasını arttırabilir	<i>f</i>	29	22	186
	<i>%</i>	12,2	9,3	78,5
verdiği ödevin kaynaklarını kontrol edeceğini belirtmesi internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılmamasında etkili olabilir	<i>f</i>	31	28	178
	<i>%</i>	13,1	11,8	75,1
internet kullanmayı çok iyi bilmemesi hazır ödevlerin aynen kullanmasında etkili olabilir	<i>f</i>	51	49	137
	<i>%</i>	21,5	20,7	57,8
ödevin nasıl yapılması gerektiğini yazılı olarak açıklaması internetten kopya ödev yapılmasını engelleyebilir	<i>f</i>	46	60	131
	<i>%</i>	19,4	25,3	55,3
internetten kopya ödev yapanlara uygulayacağı yaptırımları açıklaması internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılmasını engelleyebilir	<i>f</i>	38	40	159
	<i>%</i>	16,0	16,9	67,1
ödev vermeden önce internet etiği konusunda bilgi vermesi internetteki ödevlerin aynen kullanımını azaltabilir	<i>f</i>	65	49	123
	<i>%</i>	27,4	20,7	51,9
yalnızca internet kaynaklarının kullanılarak yapılan ödev istemediğini belirtmesi internetten kopya ödev yapmayı azaltabilir	<i>f</i>	48	48	141
	<i>%</i>	20,3	20,3	59,4

Çizelge 3'e göre, öğretmen adaylarının %78,5'i *öğretim elemanın her dönem aynı ödevi vermesi internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılmasını arttırabilir* maddesine *katılıyorum* biçiminde görüş bildirmiştir. Söz konusu madde, kopya ödev yapmada öğretim elemanının rolüne ilişkin verilen yanıtlar içinde, öğretmen adaylarının en çok katılım gösterdikleri görüş olmuştur. Öğretmen adaylarının %75,1'i *öğretim elemanının sadece ödevin yapılıp yapılmadığına önem vermesi internetten kopya ödevlerin yapılmasında etkili olabilir*, yine %75,1'i *öğretim elemanının verdiği ödevin kaynaklarını kontrol edeceğini belirtmesi internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılmamasında etkili olabilir* ve %67,1'i *öğretim elemanının internetten kopya ödev yapanlara uygulayacağı yaptırımları*

açıklaması internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılmasını engelleyebilir maddelerine de *katılıyorum* biçiminde görüş belirtmiştir. Bu bulgulara dayanarak, öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapma eğilimlerinin öğretim elemanından kaynaklı değişkenlerle yakından ilişkili olduğu söylenebilir. Öğretim elemanının *esnek* ya da *önleyici* olarak adlandırılacak davranışlarının öğretmen adaylarının ödev hazırlarken izledikleri ya da benimsedikleri stratejilerle ilişkili olduğu görülmektedir. Örneğin, öğretim elemanının sadece ödevin yapılıp yapılmadığına yönelik esnek davranışlarının öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapma ya da internette bulunan hazır ödevleri kullanma eğilimlerini desteklediği anlaşılmaktadır. Öte yandan, öğretim elemanının teslim edilen ödevin kaynaklarını kontrol edeceğine yönelik açıklamalarda bulunması, internetten kopya ödev yapanlara uygulayacağı yaptırımlara ilişkin bilgi vermesi ve internet etiği hakkında açıklamalarda bulunması gibi önleyici davranışlar sergilemesi ise öğretmen adaylarının internetten hazır ödev yapmaya yönelik eğilimlerini engelleyebilmektedir.

Öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapmada öğretim elemanının rolüne ilişkin maddelere verdikleri yanıtlara yapılan kay-kare analizi sonucunda cinsiyet ve ödev sitelerine üyelik değişkenleri açısından anlamlı ilişki bulunmuştur. Bununla birlikte, öğrenim görülen sınıf düzeyi, internet kullanım yeterliği ve ödev konusundaki görüş değişkenleri açısından herhangi bir ilişki saptanmamıştır. Öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapma ile öğretim elemanının rolüne ilişkin değişkenlerle ilgili maddelere verdikleri yanıtlar ve cinsiyet arasında anlamlı ilişki bulunmuştur [$X^2(2)=6,11$, $p<.05$]. Buna göre, *öğretim elemanın yalnızca internet kaynaklarının kullanılarak yapılan ödev istemediğini belirtmesi internetten kopya ödev yapmayı azaltabilir* maddesine erkeklerin %47,1'i kızların ise %64,5'i katılmıştır. Söz konusu madde ile ödev sitelerine üyelik arasında da anlamlı ilişki bulunmuştur [$X^2(2)=9,38$, $p<.05$]. Bu maddeye ödev sitelerine üye olduğunu belirtenlerin %49,5'i, ödev sitelerine üye olmadığını belirtenlerin ise %66,2'si katıldığını belirtmiştir. Bu durum ödev sitelerine üye olan öğretmen adaylarının yarıya yakınının internet kaynaklarının kullanımı ile ilgili olarak öğretim elemanından somut yönerge bekledikleri biçiminde değerlendirilebilir. Yine bu bulguya göre, öğretmen adaylarının yarıya yakınının öğretim elemanından gelecek olan yönergeleri dikkate alarak hareket ettikleri söylenebilir.

TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının çoğunluğu ödev yaparken internetten faydalanılabileceğini (%69,2) ancak internetteki hazır ödevlerin aynen kullanılamayacağını (%69,2); yarıdan fazlası (%51,9) ise değiştirilerek kullanılabileceğini düşünmektedir. Bu durum kopya ödev yapmanın olası yararıyla açıklanabilir. Ersoy ve Karaduman (2010) tarafından yapılan araştırmada, sınıf öğretmeni adaylarının hazırlamış oldukları araştırma raporlarının %94,8'inde internet kaynaklarına yer verildiği ve raporların tamamı değerlendirildiğinde %13 oranında dijital aşırma yapıldığı ortaya çıkmıştır. Chapman ve diğerleri (2004), araştırmalarında, üniversite öğrencilerinin kopya çekmenin etik olmadığını bildiklerini ama yine de kopya çekmeye devam ettiklerini saptamıştır. Benzer biçimde Smyth ve Davis'in (2003) araştırmasında üniversite öğrencilerinin %92,2'si kopya çekmeyi etik bulmadığını, ancak %45,6'sı kopya çektiğini belirtmiştir. Bozdoğan ve Öztürk'ün (2008) araştırmasında katılımcıların %40,7'si, Tayfun ve Yazıcıoğlu'nun (2008) araştırmasında katılımcıların %46,2'si ve Çetin'in (2007) araştırmasında ise katılımcıların %75'i üniversite eğitimleri süresince birkaç kez kopya çektiğini belirtmiştir.

Gerçekleştirilen araştırmada öğrencilerin %40,5'i ödevlerin internetten kopyala-yapıştır biçiminde yapılamayacağını belirtirken yarıya yakını ise (%48,1) yapılabileceğini ifade etmiştir. Bunun intihal konusundaki bilgi eksikliğinden kaynaklandığı söylenebilir. Perry'nin (2010) araştırmasında üniversite birinci sınıfların %28'i, diğer sınıfların yaklaşık %80'i kopyala-yapıştırın intihal olduğuna inanmakta, %24'ü sadece sözcük sözcük kopyalamanın intihal olduğunu, %23'ü ise kaynak göstermeden yapılan ödevlerin kopya olduğunu düşünmektedir. Farklı araştırmalarda da üniversite öğrencilerinin internetten kopyala-yapıştır biçiminde intihal yaptığı bulunmuştur (Josephson Institute of Ethics, 2008; Szabo ve Underwood; 2004). Wood (2004), günümüz öğrencilerinin internetten yapılan kopyala-yapıştır biçimindeki çalışmalarını intihal olarak değerlendirmemelerini onların sahip olduğu internet kültürü ile açıklamaktadır (Akt: Molnar ve diğerleri, 2008). Bireyler, interneti de kapsayan bilgi ve iletişim teknolojileri dünyasının içinde büyüme ve günümüzde her

türlü bilgiye erişim oldukça kolay olmaktadır. Dolayısıyla, öğrencilerin, internetteki bilgi, belge ve kaynakları herkesin kullanımına açık olan anonim kaynaklar olarak değerlendirdikleri söylenebilir. Bu kapsamda, öğrencilere internette yer alan bilgi, belge ve kaynakların etik ilke ve kurallara uygun olarak kullanımına ilişkin eğitim verilebilir.

Araştırmada, öğretmen adaylarının internetten intihal yapılarak hazırlanan ödevleri belirleyebilecek yazılım programlarının olduğuna ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadıkları ortaya çıkmıştır. Bu maddeye ilişkin olarak öğrencilerin %42,6'sı *kararsızım* ve %23,6'sı *katılmıyorum* biçiminde görüş belirtmiştir. Oysa hazır-kopya ödev saptama yazılımlarının olduğu bilinmektedir. Öğretmen adaylarına, etik bilinç geliştirmeye dönük eğitim verilmesinin yanı sıra, onlara kopya ödevleri saptamaya dönük programlar hakkında da bilgi verilmelidir.

Kız öğrenciler internetten yapılan kopya bir ödevin dersin tekrar edilmesini gerektirdiği görüşüne daha çok katılmıştır. Bu durum kızların erkeklere göre daha yüksek etik standartlara sahip olduğu veya kızların daha az risk aldıkları biçiminde yorumlanabilir. Rawwas ve diğerleri (2004) erkeklerin kopya konusunda etik bakışlarının kızlardan farklı olduğunu belirtmektedir. Kimi araştırmalar erkeklerin kızlara göre kopya çekmeye daha istekli olduğunu ve kopya çekmenin olası risklerini daha yüksek oranda göze aldıklarını göstermektedir (Çetin, 2007; Davis, Grover, Becker ve McGregor, 1992; Özgüngör, 2008; Szabo ve Underwood, 2004).

Öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapmaları ile öğretim elemanı kaynaklı kimi değişkenlerin ilişkili olduğu bulunmuştur. Öğretmen adayları, öğretim elemanının sadece ödevin yapılıp yapılmadığına önem vermesini içeren esnek davranışlarının internetten kopya ödev yapma ya da internette bulunan ödevleri kullanma eğilimlerini desteklediğini düşünmektedir (%75,1). Öte yandan, öğretim elemanının teslim edilen ödevin kaynaklarını kontrol edeceğine yönelik açıklamalarda bulunması (%75,1), internetten kopya ödev yapanlara uygulayacağı yaptırımlara ilişkin bilgi vermesi (%67,1) ve internet etiği hakkında açıklamalarda bulunması (%51,9) öğretmen adaylarının internetten intihal yapmaya yönelik eğilimlerini engellemektedir. Araştırmadan elde edilen önemli bir sonuç da, öğretim elemanının yalnızca internet kaynakları kullanılarak yapılan ödev istemediğini belirtmesinin internetteki hazır ödevlerin kullanımı azaltabileceğine yönelik olmuştur (%59,4). Perry (2010), üniversite öğrencilerinin akademik sahtekârlık yapma nedenleri arasında konuyu anlayamama ve yardıma gereksinim duymanın olduğunu ortaya koymuştur. Aynı araştırmada, öğrencilerin önemli bir bölümü kendilerine intihal ve intihalden nasıl kaçınılacağı konularına ilişkin bilgi verilmediğini belirtmiştir. Szabo ve Underwood (2004), üniversite öğrencilerinin %11'inin kopya ödev hazırlarlarsa yakalanmayacaklarına inandıklarını ve %60'ının ise yakalanıp yakalanmayacakları konusunda kuşku duyduklarını bulmuştur. Çetin (2007), üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının ağırlıklı olarak öğretmenlerle ilgili olduğunu saptamıştır. Benzer biçimde, Malgwi ve Rakovski (2009), akademik sahtekârlığın önlenmesinde en önemli rolü öğretim elemanı ile fakülte yönetiminin üstlenmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu kapsamda, etik olmayan eylemlerde bulunan öğrencilere ceza verilmesinin ve etik olmayan eylemlere dönük tutarlı bir politika uygulanmasının akademik sahtekârlığın önlenmesinde oldukça önemli olduğunu belirtmişlerdir. Teodorescu ve Andrei (2009) ise öğrencilerin öğretim elemanlarının etik davranışları da içeren akademik ve mesleki özelliklerine ilişkin algılarının onların kopya çekme davranışlarını etkilediğini belirtmektedir. Özgüngör (2008), öğretim elemanına ilişkin olumlu algılara sahip öğrencilerin daha az kopya çektiklerini belirtmektedir. Semerci ve Sağlam (2005), araştırmalarında sınavlarda görevlilerin titiz davranmalarının önemli bir kopya önleme stratejisi olduğunu (%37,2) belirtmiştir. Tayfun ve Yazıcıoğlu (2008), araştırmalarında sınıf seviyesi arttıkça öğretim elemanlarının kopya olaylarına göz yumduğuna ve ayrımcılık yaptığına inananların oranlarının arttığını bulmuştur. Rawwas ve diğerleri (2004), öğrencilere kopya çekme olanağı vermenin ve kopya çekmeye karşı hoşgörülü olmanın öğrencilerin akademik dürüstlikle ilgili tutumlarını olumsuz etkilediğini saptamıştır. Onlara göre, öğrencilere kopya çekme olanağı verilirse öğrenciler buldukları fırsatları değerlendirecektir. Bu nedenle, öğretim elemanı öğrencilere beklentilerini anlaşılır bir biçimde ifade etmelidir. Ayrıca, öğretim elemanı değerlendirme etkinliklerinde etik kurallara uygunluğun ölçüt olarak benimseneceğini belirtmeli ve etik olmayan davranışların neler olduğuna ilişkin öğrencilere bilgi vermelidir. Öte yandan, öğrencilere kopya eyleminin sonucunda karşılaşılabilecekleri durumlar ve sorunlar hakkında bilgi verilmelidir.

Bu araştırmada, sınıf öğretmeni adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, ödev hazırlarken internetten yapılabilecek intihali önlemede öğretim elemanın üstlenmesi gereken görev ve sorumluluklara ilişkin olarak önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Ancak, araştırmanın bir üniversitenin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği programındaki öğretmen adayları ile gerçekteştirilmesi, araştırma sonuçlarının genellenebilirliği açısından dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda, farklı üniversite, fakülte ya da programlarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin ya da öğretmen adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşleri farklı olabilir.

KAYNAKÇA

- Beycioglu, K. (2009). A cyberphilosophical issue in education: Unethical computer using behavior – the case of prospective teachers. *Computers & Education*, 53, 201–208.
- Bozdoğan, A. E. ve Öztürk, Ç. (2008). Öğretmen adayları neden kopya çeker? *İlköğretim Online*, 7(1), 141-149. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- Business Software Alliance. (2009). *Software piracy on the internet: A threat to your security*. <http://global.bsa.org/internetreport2009/2009internetpiracyreport.pdf> adresinden 7 Kasım 2010 tarihinde alınmıştır.
- Brown, B. S., & Weible, R. (2006). Changes in academic dishonesty among MIS majors between 1999 and 2004. *Journal of Computing in Higher Education*, 18(1), 116-134.
- Büyüköztürk, ř. (2005). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. (5. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Campbell, C. R., Swift, C. O., & Denton, L. T. (2000). Cheating goes hi-tech: Online term paper mills. *Journal of Management Education*, 24, 726-740.
- Chapman, K. J., Davis, R., Toy, D., & Wright, L. (2004). Academic integrity in the business school environment: I'll get by with a little help from my friends. *Journal of Marketing Education*, 26, 236-249.
- Çetin, ř. (2007). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 175, 129-142.
- Dahl, S. (2007). Turnitin®: The student perspective on using plagiarism detection software. *Active Learning in Higher Education*, 8, 173–191.
- Davis, S. F., Grover, C. A., Becker, A. H., & McGregor, L. N. (1992). Academic dishonesty: Prevalence, determinants, techniques, and punishments. *Teaching of Psychology*, 19, 119-121.
- Eminoğlu, E. (2008). *Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimlerinin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Ersoy, A. ve Karaduman, H. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları araştırma raporlarında dijital aştırma: Google arama motoru örneği. 9. *Ulusal Sınıf Öğretmenliğ Eğitimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s.529-534). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Evans, R. (2006). Evaluating an electronic plagiarism detection service: The importance of trust and the difficulty of proving students don't cheat. *Active Learning in Higher Education*, 7, 87–99.
- Hansen, B. (2003). Combatting plagiarism. *The CQ Research*, 13(32), 773–796.
- Josephson Institute of Ethics. (2008). *The ethics of American youth: 2008*. <http://charactercounts.org/programs/reportcard/2008/index.html> adresinden 21 Ekim 2010 tarihinde alınmıştır.
- Malgwi, C. A. & Rakovski, C. C. (2009). Combating academic fraud: Are students reticent about uncovering the covert? *Journal of Academic Ethics*, 7(3), 207-221.
- McCabe, D. L., Feghali, A., & Abdallah, H. (2008). Academic dishonesty in the Middle East: Individual and contextual factors. *Research in Higher Education*, 49, 451-467.
- McCabe, D. L., & Trevino L. K. (1997). Individual and contextual influences on academic dishonesty: A multi-campus investigation. *Research in Higher Education*, 38, 379–396.
- Molnar, K. K., Kletke, M. G., & Chongwatpol, J. (2008). Ethics vs. IT ethics: Do undergraduate students perceive a difference? *Journal of Business Ethics*, 83, 657–671.

- Moon, J. (1999). How to... stop students from cheating. *The Times Higher Education*. <http://www.timeshighereducation.co.uk/story.asp?storyCode=147580vesectioncode=26> adresinden 26 Ağustos 2010 tarihinde alınmıştır.
- Özgüngör, S. (2008). Üniversite öğrencilerinde öğretmene ilişkin algıların ve öğrenci özelliklerinin kopya çekme davranışlarıyla ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 68-79.
- Park, C. (2003). In other (people's) words: Plagiarism by university students-literature and lessons. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 28, 471-488.
- Pavela, G. (1997). Applying the power of association on campus: A model code of academic integrity. *Journal of College and University Law*, 24, 97-118.
- Perry, B. (2010). Exploring academic misconduct: Some insights into student behaviour. *Active Learning in Higher Education*, 11, 97-108.
- Plagiarism Advisory Service. (2010). The little book of plagiarism: What it is and how to avoid it. http://www.lmu.ac.uk/the_news/oct03/PlagiarismFinal.doc adresinden 1 Eylül 2010 tarihinde alınmıştır.
- Rawwas, M. Y. A., Al-Khatib, J. A., & Vitell, S. J. (2004). Academic dishonesty: A cross-cultural comparison of U.S. and Chinese marketing students. *Journal of Marketing Education*, 26, 89-100.
- Roig, M. (2001). Plagiarism and paraphrasing criteria of college and university professors. *Ethics and Behaviour*, 11, 307-324.
- Selwyn, N. (2008). An investigation of differences in undergraduates' academic use of the internet. *Active Learning in Higher Education*, 9, 11-22.
- Semerci, Ç., ve Sağlam, Z. (2005). Polis adaylarının sınavlarda kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri (Elazığ ili örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(2), 163-177.
- Seven, M. A., ve Engin, A. O. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye duydukları ihtiyaç ve kopya çekme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 111-136.
- Smyth, M. L., & Davis, J. R. (2003). An examination of student cheating in the two-year college. *Community College Review*, 31(1), 17-32.
- Straw, D. (2002, 8 July). The plagiarism of generation: Why not? *Community College Week*, 14(24), 4-7.
- Szabo, A., & Underwood, J. (2004). Cybercheats: Is information and communication technology fuelling academic dishonesty? *Active Learning in Higher Education*, 5, 180-199.
- Tayfun, A., ve Yazıcıoğlu, İ. (2008). Öğrencilerin kopya hakkındaki görüşleri üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6, 375-393.
- Tayfun, A. (2009). Is there a relationship between grade average point and students' perceptions with regard to cheating factors? *Bilgi*, 49, 191-204.
- Teodorescu, D., & Andrei, T. (2009). Faculty and peer influences on academic integrity: College cheating in Romania. *Higher Education*, 57, 267-282.
- Underwood, J., & Szabo, A. (2003). Academic offences and e-learning: Individual propensities in cheating. *British Journal of Educational Technology*, 34, 467-477.
- Woessner, M. C. (2004). Beating the house: How inadequate penalties for cheating make plagiarism an excellent gamble. *Political Science and Politics*, 37, 313-320.
- Yaman, E., Erdoğan, Y. ve Ekşi, H. (2008). Bilgisayar kullanıcılarının korsan/kaçak yazılım kullanım hakkındaki görüşleri. *İş Ahlakı Dergisi*, 1(2), 61-79.